

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 51P/254/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1313223967
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Klepáčová
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2014:1313223967.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III, v konaní pred samosudkyňou JUDr. Annou Klepáčovou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých: A. C., nar. X.X.XXXX a A. C., nar. X.X.XXXX, bytom P. XX/C, K., štátne občianstvo SR, obaja v zastúpení kolízneho opatrovníka: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddelenie sociálnych vecí a rodiny, Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, deti rodičov: matka - M. B. L., nar. X.XX.XXXX, bytom P. XX/C, K., štátne občianstvo SR, zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Silvia Predná, s.r.o., Plynárska 7/A, Bratislava a otec - T. A. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, K., štátne občianstvo SR, o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti, takto

rozhodol:

Súd návrh zamietla.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka sa návrhom na začatie konania doručeným tunajšiemu súdu dňa 13.5.2013 domáhala zvýšenia výživného na maloleté deti. Svoj návrh odôvodnila zvýšenými potrebami maloletých detí, ktoré navštevujú základnú školu a záujmové krúžky, ako aj z dôvodu, že matka je nezamestnaná, evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, bez možnosti sa zamestnať kvôli veku, zdravotným problémom a malým deťom, ako aj z dôvodu, že otec maloletých detí sa riadne zamestnal.

Otec žiadal návrh z dôvodu svojej dlhodobej nezamestnanosti zamietnuť, kolízny opatrovník ponechal rozhodnutie na úvahe súdu.

Na zistenie skutkového stavu súd vykonal dokazovanie podľa § 120 ods. 2 OSP.

Súd mal z výsluchu otca maloletých detí za preukázané, že je naďalej evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, nakoľko sa mu ani po requalifikácii ako masér nepodarilo nájsť primerané zamestnanie, či už ako prípadný živnostník alebo ako zamestnanec, má však prisľúbenú prácu telefonistku so mzdou 500 eur mesačne. Momentálne býva sám u známeho, prespáva u rôznych známych, v zásade ho živí pán A., nakoľko máva len príležitostné brigády na drobné práce v záhradkách s príjmom do 60 eur mesačne. S prihliadnutím k súčasným zárobkovým pomerom preto žiadal návrh zamietnuť, nakoľko nemá vlastný príjem, z ktorého by bol schopný platiť určené výživné na maloleté deti, opakovane sa dostáva do dlhov, rovnako nevládze si riadne plniť vyživovaciu povinnosť voči svojmu synovi, ktorý prerušil štúdium a prípadne aj splácať ďalšie dlhy. Súd mal ďalej z výsluchu otca za preukázané, že maloleté deti A. Q. A. sú dvojčičky a pochádzajú z mimomanželského vzťahu, pričom otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov na matričnom úrade, rodičia maloletých detí spolu nežijú. Maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky s tým, že naposledy bola vyživovacia povinnosť určená otcovi maloletých detí rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn.

28P/2/2009 v spojení s rozsudkom krajského súdu v Bratislave vo výške 110 eur mesačne. V čase, keď bol ženatý mal okrem dvojčiek ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dvom deťom z manželstva. V tom čase bol zamestnaný s príjmom cca 600 eur mesačne. Od tejto doby došlo k podstatnej zmene jeho osobných pomerov, lebo od roku 2012 doposiaľ je nezamestnaný, nemohol prevádzkovať živnosť, nakoľko bol právoplatným rozsudkom uznaný za vinného pre prečin zanedbania povinnej výživy na trest odňatia slobody 24 mesiacov s odkladom na 30 mesiacov, zároveň je voči nemu vedené exekučné konanie na návrh matky maloletých detí na vymoženie dlhu na výživnom. Naďalej je ženatý, aktuálne v rozvodovom konaní, pričom z manželstva pochádzajú dve deti, nezaopatrený je len syn P., ktorý študuje na právnickej fakulte UK, v akademickom roku 2013/14 mal z finančných dôvodov prerušené štúdium a bol v evidencii nezamestnaných na Úrade práce, od septembra si podal žiadosť na pokračovanie štúdia, na ktoré si musel zobrať úver, keďže on ako otec ho nie je schopný finančne podporovať, keďže je prijatý na Paneurópsku vysokú školu. Otec maloletých detí ďalej uviedol, že naďalej býva v spoločnom byte s manželkou, žije sa z príležitostných brigád, prevažne manuálnych s mesačným príjmom do 140-150 eur. Z uvedených dôvodov nie je schopný platiť určené výživné na maloleté deti, dlh na výživnom mu narastá. Od roku 2012 sa pravidelne uchádza o zamestnanie, zúčastňuje sa rôznych výberových konaní aj pre robotnícke profesie technického smeru, keďže má ukončené vysokoškolské vzdelanie inžinier strojár, avšak bezúspešne. Rovnako sa zaujímal aj o prácu vo Volkswagene, avšak prekračuje ich vekovú kategóriu do 35 rokov, bol ochotný prijať aj prácu robotníka v pásovej výrobe.

Kolízny opatrovník za maloleté deti uviedol, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny eviduje otca maloletých detí ako uchádzača o sprostredkovanie zamestnania, ide o dlhodobú evidenciu.

Matka maloletých detí uviedla, že otec maloletých detí si ani po tom, čo bol uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy, svoju vyživovaciu povinnosť dobrovoľne neplní. Od posledného pojednávania zaplatil výživné v mesiaci jún, júl, august 2014 na obe maloleté deti spolu 70 eur mesačne. Matka tiež uviedla, že otec je naďalej evidovaný v spoločnosti SK Development s.r.o. vo funkcii prokuristu, pričom ide o obchodnú spoločnosť, ktorú naďalej vlastní jeho manželka a ich spoločné deti.

Súd vykonal dokazovanie prečítaním listín tvoriacich spis podľa § 129 OSP v spojení s listinnými dôkazmi týkajúcimi sa maloletých detí, pripojeným spisom trestného spisu 1T/163/2013, pričom z pripojených spisov súd zistil, že od právoplatnosti rozsudku o úprave výkonu rodičovských práv a povinností sa na tunajšom súde viedli tri konania vo veci výživného, dvakrát na návrh otca na zníženie výživného a jedenkrát na návrh matky na zvýšenie výživného, pričom zvýšenie výživného bolo prenesené príslušnosťou na OS BA III. Zníženie výživného sp. zn. 28P/2/2009 bolo rozsudkom súdu I. a II. stupňa potvrdené, keďže súd znížil otcovi dovtedy súdom určenú vyživovaciu povinnosť u každého z maloletých detí zo sumy po 5000 Sk na sumu 110 eur mesačne od 1.5.2009. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10.3.2010, v konaní sp. zn. 28P/297/2010 bolo uznesením o návrhu otca na zníženie výživného konanie zastavené pre späťvzatie návrhu, uznesenie bolo vyhlásené dňa 24.2.2012, právoplatnosť nadobudlo dňa 24.4.2012, návrh na zníženie výživného navrhovateľ - otec maloletých detí odôvodňoval stratou a poklesom príjmov.

Z listinných dôkazov tvoriacich súdny spis sp. zn. 51P/254/2013 súd konštatoval, že na č.l. 11 až 13 je totožný právoplatný rozsudok odvolacieho súdu II. stupňa, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu I. stupňa o znížení výživného otcovi na obe deti, pričom rozsudok súdu I. stupňa je súčasťou spisu na č.l. 23-26 spolu s rozsudkom II. stupňa pod č.l. 29. Na č.l. 42 až 45 je kontrolný preukaz UPSVaR Bratislava vystavený na meno otca, ktorým sú zaznamenávané kontaktné kontroly otca ako evidovaného uchádzača o sprostredkovanie zamestnania na úrade. Zo zmluvy o pôžičke na č.l. 46 uzavretej medzi otcom a Ľ. A. mal súd za preukázané, že p. A. otcovi poskytol pôžičku vo výške 8500 eur za účelom úhrady nedoplatkov na výživnom na maloleté dvojčiky, v čl.2 je dojednaný vrátiť do 31.10.2013. Z potvrdenia o návšteve školy č. 49-48 súd zistil, že maloleté dvojčiky začali v šk. roku 2013/2014 vykonávať povinnú školskú dochádzku ako žiaci I. triedy ZŠ, Cádrová 23, Bratislava. Z čl. 49 súd zistil, že obe maloleté deti začali od 1.9.2013 navštevovať výtvarný krúžok v súkromnej ZUŠ so školným 10 eur na dieťa, z čestného prehlásenia matky č.l. 50-51 súd zistil, že príjem matky zo živnosti v roku 2013 bol 300 eur, z čestného prehlásenia na č.l. 51 súd zistil zdravotné problémy a liečbu matky maloletých detí, z čl. 52 súd zistil, že predstavujú nákupné bločky o zakupovaní bezpečkových výrobkov. Z čestného prehlásenia matky, čl. 53 súd zistil, že otec v mesiaci 1/2014 zaplatil na obe deti spolu 660 eur, z rozpisu nákladov na maloleté deti súd zistil, že spolu matka potrebuje sumu 1644,50 eur mesačne, z ktorých strava tvorí 150 eur, krúžky 106 eur, oblečenie 70 eur, strava v škole 45 eur, desiaty 40 eur, školné 30 eur, voľnočasové aktivity 20 eur, kozmetika 20 eur, na lekára a okuliare 20 eur, nábytok 20 eur, v rozpise

je zahrnutý úver vo výške 260 eur a nájomné, energie, garáž 36 eur. Tieto náklady predstavujú alikvotnú čiastku nákladov maloletých detí v súvislosti s ich súčasným bývaním. Z ročného zúčtovania z príjmu FO za rok 2013, č.l. 66-67 na zamestnanca N. C. súd zistil, že úhrn zúčtovaných príjmov zo závislej činnosti bol vo výške 2308,24 eur, z čoho po vykonaní povinných odvodov bol základ dane 2034 eur, zo zmluvy o pôžičke č.l. 68 uzavretej medzi otcom ako dlžníkom a veriteľom dňa 10.2.2014, č.l. 68 na sumu 660 eur, za účelom nedoplatku na výživnom s povinnosťou pôžičku vrátiť do 30.2.2014. Z návrhu matky ako oprávnenej na vykonanie exekúcie voči otcovi ako povinnému zo dňa 12.3.2014 súd zisťuje, že tento návrh bol adresovaný exekútorovi M.. M. J., na vymoženie dlhu otca na výživnom na dvojčičky vo výške istiny 8979,71 eur na základe rozsudku sp. zn. 1T/163/2013. Z čestného prehlásenia matky č.l. 72 zo dňa 3.3.2014 súd zistil, že na základe ústnej dohody matka preberá od svojho otca E. L. mesačne sumu 200 eur na vlastnú výživu a výživu detí. Z čestného vyhlásenia K.. L. L., č.l. 73 súd zistil, že sa aktuálne pripravuje na magisterské štúdium v Škótsku s počiatkom štúdia sept./2014, z potvrdenia o návšteve školy súd zistil, že T. L., nar. 4.10.1994 bola v šk. roku 2013/14 žiačkou 4.B triedy.

Z ročného zúčtovania na č.l. 79-80 súd zistil totožnosť listinného dôkazu založeného na č.l. 66 a nasl., zo správy ÚPSVaR BA č.l. 83 súd zistil, že za obdobie od 13.5.2013 do 29.6.2014 boli ponúkané voľné pracovné miesta do výroby autob. dielov, oprava strojov, ktoré boli koncentrované v koncerne Volkswagen, kde uprednostňovali pracovníkov, ponuka prác predavač, vodič, č.l. 85-86 súd zistil, že súdny exekútor M.. J. začala exekúciu na uspokojenie pohľadávky maloletých detí na zročnom výživnom od 9/2007 do 2/2010 vo výške 799,71 eur a za obdobie od 2.10. do 10.2013 vo výške 8180,00 eur, č.l. 87- prevod bankou súd zistil, že otec poukázal sumu 2300 eur dňa 11.9.2014 na úhradu školného. Z rozhodnutia Paneurópskej vysokej školy súd zistil, že syn otca bol prijatý na štúdium práva v študijnom odbore dennou formou v akad. roku 2014/15 na fakulte práva Paneurópskej vysokej školy, č.l. 79. V konaní č.k. 5C/89/2014 bolo dňa 20.6.2014 na tunajšom súde začaté na návrh manželky otca proti otcovi rozvodové konanie.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 odsek 2 Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 odsek 1 Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 odsek 1 Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 163 ods. 2 OSP rozsudky o výchove a výživne maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Zákon o rodine v tretej časti prvá hlava, prvý oddiel upravuje ako samostatný druh vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom, pričom v § 62 ods. 1 explicitne vymedzuje okruh osôb oprávnených výživou = t.j. deti rodičov, ak nie sú schopné sa živiť samé a okruh rodičov / matka, otec/ ako osôb povinných výživou. Z povahy výživného je zrejmé, že výživné na dieťa je osobným právom dieťaťa voči rodičom, ktorým vyživovacia povinnosť vyplýva priamo zo zákona, ktorú v prípade, že sa dobrovoľne neplní súd určuje samostatným výrokom a v prípade maloletého dieťaťa spolu s označením osoby povinnej ho preberať za maloleté dieťa od osoby povinnej výživou dieťaťa. Zákonným predpokladom zmeny právoplatného rozsudku o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. Nestačí preto len úvaha, že doterajšie výživné na maloleté deti je neprimerané, pretože inak by došlo k neprípustnosti reparácie právoplatného rozhodnutia súdu. Zmenu pomerov je súd povinný skúmať na strane všetkých účastníkov konania, t.j. nielen na strane maloletých detí, ako osôb oprávnených výživou, ale aj na strane každého z rodičov, ako osôb povinných výživou, pričom zároveň musí ísť o zmenu tých okolností (na jednej či druhej strane), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozsudku.

V tomto smere ustálená súdna prax vždy považuje za dôvodnú zmenu pomerov vyšší vek dieťaťa, rovnako však aj rozšírenie vyživovacích povinností na strane povinného, ako aj pokles príjmu povinného z objektívnych dôvodov. Pre určenie dôvodnosti zmeny pomerov je vždy rozhodujúca len tá zmena, ktorá nastala po právoplatnosti pôvodného súdneho rozhodnutia, pričom táto zmena pomerov musí byť súčasne v príčinnej súvislosti s preukázaným záverom, že v jej dôsledku je treba zmeniť aj výšku výživného.

Súd po vykonanom dokazovaní rozhodol o návrhu matky maloletých detí na zvýšenie výživného tak, že tento v celom rozsahu zamietol. Súd dospel k záveru, že je síce pravdou, že nástupom maloletých detí na povinnú školskú dochádzku sa aj zvýšili náklady na ich výživu a starostlivosť, avšak súd v zmysle príslušných ustanovení Zákona o rodine prihliadal aj na zárobkové a majetkové pomery povinného rodiča, ktorý je dlhodobo nezamestnaný, s nízkou šancou na získanie primeraného zamestnania vzhľadom na vek otca maloletých detí. Súd mal za preukázané, otec si dlhodobo nedokáže nájsť zamestnanie ani manuálneho charakteru, žije len príležitostnými brigádami s nízkym mesačným príjmom, z ktorého objektívne nie je schopný plniť ani doposiaľ súdom určenú vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom. Podľa Zákona o rodine má dieťa právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Skutočnosť, v akej miere sa bude každý z rodičov podieľať na celkových nákladoch na dieťa určujú majetkové pomery rodiča, jeho celková životná úroveň, pričom súd komplexne posudzuje schopnosti a možnosti povinného rodiča, napr. aj to, či si intenzívne hľadá primerané zamestnanie a pod. Súd mal za to, že otec maloletých má dlhy na základe viacerých zmlúv o pôžičke, ktorými sa snažil pokryť zameškané výživné a je voči nemu vedené aj exekučné konanie na vymoženie pohľadávky maloletých detí na výživnom. Súd tiež dospel k záveru, že otec maloletých detí má vzhľadom na svoj vek objektívne sťažené uplatnenie na pracovnom trhu a šanca získať primeranú prácu, ktorá by mu zabezpečila dostatočný príjem na pokrytie zvýšených výdavkov na maloleté deti, je značne obmedzená. Z uvedeného je zrejmé, že otec maloletých detí nie je v súčasnosti schopný platiť zvýšené výživné na

maloleté deti a preto súd návrh matky na zvýšenie výživného v celom rozsahu zamietol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti toho rozsudku.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1, písm. a) OSP, keďže konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Účastník môže padnúť rozhodnutie súdu I. stupňa odvolaním (§ 201 OSP)

Odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1 OSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 OSP)

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno dôvodiť len tým, že :

- v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 od. 1
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- súd I. stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 OSP).